

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 9C/9/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814200574
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Gešvantnerová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3814200574.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudcom JUDr. Beatou Gešvantnerovou v právnej veci navrhovateľa: P. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ul. S. XXX/XX, XXX XX A.-W., proti odporkyňi 1/ Q. O., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XX, XXX XX A.-W. a 2/ maloletá Q. U., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, o návrhu na zapretie otcovstva, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 16.1.2014 domáhal proti odporcom rozhodnutia o určení toho, že odporca 1/ nie je otcom odporkyne 2/, a to na tom skutkovom základe, že odporca je jej bývalým manželom, no v čase, v ktorom bola počatá maloletá odporkyňa 1/ s ním nesúložila a maloletú počala s inou osobou.

Súd vykonal dokazovanie všetkými účastníkmi navrhnutými dôkazmi: výsluchom navrhovateľa, odporkyne, oboznámením spisu tunajšieho súdu 12P 38/2013, z neho najmä rozsudku 12P 38/2013-27. Kolízna opatrovníčka uviedla, že vyhovenie návrhu nie je v záujme dieťaťa.

Navrhovateľ uviedol, že by chcel zistiť pravdu. Je pravda, že mával v rozhodnom čase zhruba raz až trikrát do mesiaca styk s odporkyňou. Podľa neho mala aj iných. Všetci mu dohovárali, že prečo je s ňou. Myslí si, že nemôže mať deti, lebo sa pokúšajú teraz počať s priateľkou. Podľa jej výsledkov, ona je v poriadku. Odporkyňa k tomu uviedla, že prítomný nehovorí pravdu, že mali styk len 3x do mesiaca, mávali styk každý deň. To dieťa je jeho. S nikým iným nemávala v čase rozhodnom pre počatie styk, iba s navrhovateľom.

Odporkyňa sa k návrhu vyjadrila na pojednávaní tak, že bývali s navrhovateľom ako manželia v F., mali styk s navrhovateľom každý deň v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa, boli manželia, bývali až do rozvodu spolu. Maloletá Q. je v Domove sociálnych služieb Adamovské Kochanovce.

Navrhovateľka uzavrela s odporcom manželstvo dňa 223.2.1996, pričom toto manželstvo zaniklo rozvodom dňa 2.9.2013. Maloletá odporkyňa 2/ sa narodila navrhovateľke dňa XX.XX.XXXX.

Okresný súd rozsudkom zo 16.9. 2014 návrh zamietol s odôvodnením že bol toho názoru, že s poukazom na § 114 Zákona o rodine a § 57 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb. vzhľadom k tomu, že odporkyňa v 2/ rade sa narodila XX.XX.XXXX, 6-mesačná lehota na podanie návrhu na zapretie otcovstva manželom matky uplynula márne. Navyiac ani z výpovede samotného navrhovateľa nie je vylúčené, že dieťa počal on, teda zapretie otcovstva je v tomto prípade bez ohľadu na uplynutie prekluzívnej lehoty vylúčené.

Krajský súd Trenčín rozsudkom 6Co 119/2015 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Poukázal, že vychádzajúc z právneho názoru ústavného súdu odvolací súd v danej veci konštatuje, že právo na zapretie otcovstva manželom matky nie je právom hmotnoprávnej povahy, ktoré by bolo možné zahrnúť do "práv vzniknutých" z rodinnoprávneho vzťahu, ktorých právne posúdenie z hľadiska času upravuje intertemporálne ustanovenie § 114 zákona č. 36/2005 Z.z.. Preto sa pri rozhodovaní o danej žalobe zákon č. 94/1963 Z.z. nepoužije a je potrebné aplikovať zákon č. 36/2005 Z.z.. Okresný súd mal preto posudzovať návrh podľa zákona č. 36/2005 Z.z., a nie podľa zákona č. 94/1963 Z.z., ako vykonal. Otázka, ktorý právny predpis na danú vec aplikovať, je v danej veci významná, pretože zákon č. 36/2005 Z.z. účinný v čase podania návrhu i v súčasnosti časovo neobmedzuje podanie zapieracej žaloby a nie je možné návrh zamietnuť z dôvodu uplynutia lehoty na podanie návrhu. Aj keď uvedené riešenie otázky aplikácie starého alebo nového právneho predpisu vo veci lehoty na podanie zapieracej žaloby vyvoláva množstvo pochybností, odvolací súd sa k nemu priklonil a to z dôvodu potreby vyváženia všetkých dotknutých záujmov pri usporiadaní právnych vzťahov súvisiacich s právnym otcovstvom, pre ktoré ústavný súd citovaným nálezom skonštatoval nesúlad stanovenia § 86 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. s čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. apríla 2011 č.k. PL.US 1/2010-57, ktorým ústavný súd rozhodol o návrhu Krajského súdu v Bratislave na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov o súlade § 57 ods. 1 zákona č. 94/1963 Zb. Zákon o rodine v znení neskorších predpisov účinného do 31. marca 2005 (ďalej len "zákon č. 94/1963 Zb.") a § 86 ods. 1 v spojení s § 96 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinného od 1. apríla 2005 (ďalej len "zákon č. 36/2005 Z.z.") s čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Súd viazaný právnym názorom vyjadreným v uvedenom rozhodnutí vec takto posúdil.

Podľa § 85 Zákona o rodine 36/2005 Z.z. ods. (1) ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

Podľa § 86 Zákona o rodine ods. (1) bolo znenie do 31.12.2015 také že je zrušený od 8.9.2011 do 31.12.2015 (pôvodné znenie: manžel môže do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke, zaprieť na súde, že je jeho otcom.)

Podľa § 87 Zákona o rodine ods. (1) ak sa narodí dieťa v čase medzi stoosemdesiatym dňom od uzavretia manželstva a trojstým dňom po tom, čo manželstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné, možno otcovstvo zaprieť len vtedy, ak je vylúčené, že by manžel matky mohol byť otcom dieťaťa. Podľa ods. (2) otcovstvo voči dieťaťu narodenému v čase medzi stoosemdesiatym dňom a trojstým dňom od vykonania zákroku asistovanej reprodukcie so súhlasom manžela matky nemožno zaprieť. Otcovstvo však možno zaprieť, ak by sa preukázalo, že matka dieťaťa otehotnela inak.

Podľa § 85 Zákona o rodine ods. (1) manžel má právo zaprieť otcovstvo voči dieťaťu a matke, ak sú obidvaja nažive, a ak nežije jeden z nich, voči druhému. Ak nežije ani dieťa, ani matka, toto právo manžel nemá.

Okresný súd vykonal dokazovanie a zo znaleckého posudku znaleckým posudkom znalca G.H. N., zápisnicou o výsluchu účastníkov a výsluchom navrhovateľky. Pokiaľ na pojednávaní, na ktoré bol predvolaný 10.11.2015, sa odporca nezúčastnil a odôvodňoval to zdravotnými problémami, súd od jeho ošetrojúcej lekárky zistil, že sa pojednávania mohol zúčastniť, neakceptoval jeho ospravedlnenie v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Súdom nepovažoval skutočnosti uvedené navrhovateľom za dôležitý dôvod. Odporca nepostupoval podľa § 119 ods. 3 O.s.p. podľa ktorého ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie

pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázaný nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľka uzavrela s odporcom manželstvo dňa 23.2.1996, pričom toto manželstvo zaniklo rozvodom dňa 2.9.2013. Maloletá odporkyňa 2/ sa narodila navrhovateľke dňa 16.12.1999. Zo znaleckého posudku znalca vyplynulo, že pravdepodobnosť otcovstva navrhovateľa je 99,99999%, teda jeho otcovstvo je prakticky dokázané s mimoriadne vysokou pravdepodobnosťou, ktorú možno pre praktické účely stotožniť s istotou. Uvedené rozpory vo výpovediach účastníkov konania súd s ohľadom na závery znaleckého posudku vyhodnotil tak, že tvrdenie odporcu považoval za nepravdivé a dospel k záveru, že je otcom maloletej. Opačný záver by bol vzhľadom na závery znaleckého posudku z odboru genetiky rozumne neodôvodniteľný.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že odporca v čase, od ktorého neprešlo do narodenia maloletého menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní súdožil s navrhovateľkou - matkou maloletého, boli manželia, pričom z vykonaného dokazovania nevyplynuli žiadne závažné okolnosti, ktoré by vylučovali jeho otcovstvo. Preto súd jeho návrh ako nedôvodný zamietol.

O trovách súd rozhodol podľa § 151 ods. 3 O.s.p. podľa ktorého v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V danej veci nebolo doteraz rozhodnuté o znalečnom, preto súd rozhodol v zmysle uvedeného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Prievidza do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.